

УКРАЇНА
Чернівецька міська рада
Управління освіти

вул. Героїв Майдану, 176, м. Чернівці, 58029, тел./факс (0372) 53-30-87
E-mail: osvitacv@gmail.com сайт: osvita.cv.ua Код ЄДРПОУ №02147345

Керівникам закладів освіти
Чернівецької МТГ

Щодо запобігання виникненню пожеж
упродовж пожежонебезпечного періоду

Відповідно до п. 10 Плану основних заходів цивільного захисту для закладів освіти Чернівецької міської територіальної громади на 2026 рік, затвердженого наказом управління освіти Чернівецької міської ради від 18.03.2026 № 63 та з метою запобігання виникненню пожеж у лісових масивах, сільськогосподарських угіддях, територіях та об'єктах природно-заповідного фонду, житлового фонду та інших відкритих ділянках місцевості, рекомендуємо керівникам закладів освіти розглянути з учасниками освітнього процесу питання протидії пожежам у природних екосистемах та організувати вивчення, в межах компетенцій, Правил пожежної безпеки в лісах України (додаток 1), Алгоритму дій при пожежі у житловому будинку та на відкритій місцевості, що додається, (додаток 2).

Учасники освітнього процесу зобов'язані:

- дотримуватись заборони розведення багать у лісових масивах і рекреаційних зонах (крім спеціально облаштованих місць і обладнаних територій зеленого відпочинку), а також випалювання стерні, сухої рослинності та сміття на землях лісового фонду, торфовищах, сільськогосподарських угіддях, лісосмугах, заплавах річок та вздовж доріг;
- дотримуватись тимчасових обмежень щодо відвідування населенням лісових масивів і лісопаркових зон, в'їзду до них автотранспортних засобів, проведення лісозаготівельних та інших пожежонебезпечних робіт у лісових масивах, а також полювання;

- забезпечити утримання території закладів освіти та прилеглих до них земельних ділянок у належному протипожежному стані;
- сприяти та брати участь у ліквідації стихійних сміттєзвалищ побутових і виробничих відходів на територіях прилеглих до закладів освіти та на тих, що розташовані у лісових масивах, лісосмугах;
- перед початком пожежонебезпечного періоду особи, відповідальні за проведення культурно-масових і інших заходів в лісі, перед виїздом або виходом у ліс зобов'язані провести інструктаж учасників освітнього процесу, учасників культурно-масових і інших заходів про дотримання правил пожежної безпеки в лісі і попередження виникнення лісових пожеж, а також про способи їх гасіння у разі їх виникнення.

Принагідно наголошуємо на категоричній забороні спалювання листя, сухої трави та інших рослинних решток на території закладів освіти, за порушення якої передбачена адміністративна відповідальність. Листя, подрібнені гілки деревини рослин і трав'янисті рештки квітково-декоративних рослин та скошених газонних трав необхідно вивозити на спеціальні полігони або на відведені майданчики на підприємствах зеленого господарства для приготування компостів, садових земель та інших органічних добрив.

Додатки: на 5 арк.

**Заступник начальника управління
з фінансово-економічних питань**

Тетяна ДЕНИС

Надія Шевчук 53-63-17

Додаток 1 до листа Управління
освіти ЧМР

Правила
пожежної безпеки в лісах України
(затвержені наказом Державного комітету лісового господарства України
27.12.2004 № 278)

Сонячні дні сприяють відпочинку на природі. Більшість з нас у вільний час виїздить за місто: до води, до лісу. На жаль, на відпочинку не всі люди дотримуються правил поведінки у лісі. Така легковажність може стати причиною пожежі. Щоб не сталося неприємностей під час дозвілля у лісовій чи парковій зоні необхідно дотримуватися вимог пожежної безпеки.

Упродовж пожежонебезпечного періоду забороняється:

1. Розведення багать у лісі (крім тих, що пов'язані з технологічними вимогами лісогосподарських заходів у спеціально передбачених для цього місцях).

2. Заїзд на територію лісового фонду (крім транзитних шляхів) транспортних засобів та інших механізмів, за винятком тих, що використовуються для лісогосподарської мети.

3. Відвідування населенням хвойних насаджень при 5-му класі пожежної небезпеки (надзвичайна небезпека) за умовами погоди.

4. Палити, кидати у лісі непогашені сірники, недопалки, витрушувати з люльок гарячий попіл, крім місць, що обладнані для цієї мети.

5. Залишати у непередбачених для цього місцях лісу обмащене, просочене бензином, гасом, мастилом або іншими горючими речовинами ганчір'я тощо.

6. Заправляти паливом у лісі паливні баки під час роботи двигуна.

7. Експлуатувати машини та інші механізми з несправною паливною та іскрогасною системою.

8. Палити або користуватися відкритим вогнем під час проведення робіт з паливно-мастильними матеріалами (переливання пального, заправлення двигунів тощо).

Підприємствам, установам, організаціям (незалежно від виду їх діяльності, форм власності) та громадянам забороняється:

9. Розміщувати ближче ніж за 100 м від стіни хвойного лісу, 50 м - мішаного, 20 м - листяного склади паливно-мастильних та інших горючих матеріалів, автозаправні станції та вогнебезпечні виробництва, смітники, житлові і виробничі приміщення (відповідно до протипожежних вимог ДБН Б.2.4-1-94, ДБН 360-92* тощо).

У випадку існуючого ближчого за відстанню розміщення названих об'єктів від стіни лісу здійснювати додаткове протипожежне облаштування цих об'єктів.

10. Випалювати траву та інші рослинні рештки на землях лісового фонду, а також на інших земельних ділянках, що безпосередньо примикають до лісу (у тому числі проводити сільськогосподарські пали).

11. Звалювати та спалювати у лісових насадженнях сміття, будівельні залишки, побутові та горючі відходи тощо.

За порушення правил пожежної безпеки в лісах передбачена адміністративна відповідальність у вигляді штрафів.

Якщо Ви потрапили в зону небезпеки:

- постарайтеся швидко проаналізувати обстановку: напрямок і силу вітру, стан людей, рельєф місцевості;

- визначте вогнище пожежі, напрямок і швидкість її поширення й негайно рухайтесь у безпечне місце;

- у разі швидкого наближення фронту пожежі киньте спорядження, залишіть тільки медичну аптечку, сигнальні засоби й НЗ продовольства;

- тікати від пожежі слід лише в навітряний бік (іти на вітер), обходячи вогнище пожежі збоку;

- у разі наближення пожежі рясно змочіть одяг або ляжте у воду. На мілководді загорніться з головою в спальний мішок, попередньо намочивши його та одяг. Зробіть багатошарову пов'язку для обличчя, яку теж змочуйте водою;

- у разі потрапляння у вогнище пожежі, необхідно зняти з тіла весь нейлоновий, капроновий та інший одяг, що плавиться, позбутися пального й легкозаймистого спорядження;

- забороняється підпалювати дерева з метою подачі сигналів небезпеки;

- вийшовши із зони пожежі, необхідно в максимально короткі терміни повідомити про лихо. Під час передачі тривожного повідомлення розкажіть про відомі координати пожежі, час, коли ви її помітили, і передбачуваної причини виникнення (навіть якщо цієї причиною були ви самі).

Лісова пожежа - це суворе явище. Якщо зневажати протипожежними правилами, якщо безтурботно ставитися до вогню, то кількість пожеж може зрости. Гасити їх буде складніше й зі звичайного явища пожежа може вирости в стихійне лихо. Це завдасть великої шкоди не тільки народному господарству, але й екології.

Будьте обережні з вогнем у лісі.

Будьте пильними, неухильно дотримуйтеся, правил пожежної безпеки в лісі, адже охорона його від пожеж – суспільний обов'язок кожного члена суспільства!

Додаток 2 до листа Управління
освіти ЧМР

**Алгоритм дій при пожежі у приміщенні житлового будинку та на
відкритій місцевості**

Правильно використовуйте засоби гасіння пожеж:

- переносні вогнегасники (порошкові, вуглекислотні, водопінні) використовують згідно з інструкцією, наведеною у вигляді малюнків і тексту на корпусі вогнегасників;

- для приведення в дію пожежних кранів, що знаходяться в будинку (споруді), необхідно відкрити дверцята шафи і розкласти в напрямку осередку пожежі рукав, з'єднаний з краном і стволом. Відкрити вентиль поворотом маховика проти ходу годинникової стрілки і спрямувати струмінь води із ствола на осередок горіння.

Якщо пожежа застала вас у приміщенні:

- зорієнтуйтеся щодо наявної небезпеки й напрямку її знаходження;
- якщо ви прокинулись від шуму пожежі й запаху диму, не сідайте в ліжку, а скотіться з нього на підлогу;

- повзіть по підлозі під хмарою диму до дверей приміщення, але не відчиняйте їх відразу, щоб уникнути посилення пожежі від великого притоку повітря ззовні;

- обережно доторкніться до дверей тильною стороною долоні: якщо двері гарячі - не відчиняйте їх, дим та полум'я не дозволять вийти, якщо двері не гарячі, то обережно відчиніть їх та хутко виходьте;

- щільно зачиніть двері, а всі щілини і отвори заткніть будь-якою тканиною, щоб уникнути подальшого проникнення диму, та повертайтеся поповзом у глибину приміщення, вживаючи заходів щодо порятунку;

- присядьте, глибоко вдихніть повітря, прочиніть вікно або розбийте віконне скло твердим предметом та приверніть увагу людей, які можуть викликати пожежну команду;

- якщо ви вийшли через двері, зачиніть їх і поповзом пересувайтесь до виходу із приміщення;

- обов'язково зачиніть за собою всі двері;

- під час пожежі заборонено користуватися ліфтами;

- виходити із зони пожежі необхідно в навітряну сторону – туди, звідки дме вітер;

- якщо ви знаходитесь у висотному будинку, не біжіть вниз крізь вогонь, а скористуйтеся можливістю врятуватися на даху будівлі;

- при задимленості сходових кліток варто щільно зачинити двері, що виходять на них, а при сильній задимленості перейти на балкон, захопивши із собою вологу ковдру, щоб укритися від вогню у разі його проникнення через отвори;

- коли немає іншого виходу, евакуацію потрібно продовжувати по сходових клітках або через іншу квартиру, якщо там немає вогню, використавши міцно зв'язані простирадла, мотузки або пожежні рукави. Спускатися треба по одному, підстраховуючи один одного;

- якщо на вас насувається вогневий вал, не вагаючись падайте, закривши голову мокрою тканиною, затримайте дихання;

- якщо вас відрізало вогнем, димом від основних шляхів евакуації, необхідно затулити ганчірками всі щпарини по периметру дверей та під ними, щоб перешкодити доступу вогню та диму.

Дії під час рятування постраждалих від пожежі з будинків:

- перед тим як увійти у приміщення, що горить, накрийтеся мокрою ковдрою, будь-яким одягом чи щільною тканиною;

- відчиняйте двері з особливою обережністю: відчиняйте повільно, прикриваючи себе дверним полотном, щоб забезпечити захист від перепаду температури та впливу полум'я;

- у сильно задимленому приміщенні рухайтесь поповзом або пригинаючись;

- для зниження негативного впливу небезпечних факторів пожежі (дим, пилу, підвищеної температури) необхідно дихати через сильно зволожену тканину;

- у першу чергу рятуйте дітей, інвалідів та літніх людей. Пам'ятайте, що маленькі діти від страху часто ховаються під ліжку, в шафу та затискаються у куток;

- побачивши людину, на якій горить одяг, зваліть її на землю та швидко накиньте пальто, плащ або будь-яку ковдру чи покривало (бажано зволене) і щільно притисніть до тіла, за необхідності, викличте медичну допомогу;

- якщо загорівся ваш одяг, падайте на землю і перевертайтеся, щоб збити полум'я, в жодному разі не біжіть – це сприяє роздуванню вогню.

Якщо ви опинилися в осередку пожежі на відкритій місцевості:

- не панікуйте та не тікайте від полум'я, що швидко наближається, у протилежний від вогню бік, а долайте крайку вогню проти вітру, закривши голову і обличчя одягом;

- з небезпечної зони, до якої наближається полум'я, виходьте швидко, перпендикулярно напрямку розповсюдження вогню;

- якщо втекти від пожежі неможливо, то вийдіть на відкриту місцевість або галявину, ввійдіть у водойму чи накрийтеся мокрим одягом і дихайте повітрям, що знаходиться низько над поверхнею землі – повітря тут менш задимлене, рот і ніс при цьому прикривайте одягом чи шматком будь-якої тканини;

- гасити полум'я невеликих низових пожеж можна, забиваючи полум'я гілками листяних порід дерев, заливаючи водою, закидаючи вологим ґрунтом та затопаючи ногами;

- під час гасіння пожежі не відходьте далеко від доріг, не втрачайте з виду інших учасників гасіння пожежі, підтримуйте з ними зв'язок за допомогою голосу;

- будьте обережні в місцях горіння високих дерев, вони можуть завалитися та травмувати вас;

- особливо будьте обережні у місцях торф'яних пожеж, враховуйте, що там можуть створюватися глибокі прогари, тому пересувайтеся, за можливістю, перевіряючи палицею глибину шару, що вигорів; після виходу з осередку пожежі повідомте місцеву адміністрацію та пожежну службу про місце, розміри та характер пожежі.

Телефони рятувальних служб:

Служба порятунку -----	101
Національна поліція -----	102
Швидка медична допомога -----	103
Аварійна служба газу -----	104